

ایران در دوران معاصر

ذکر جنایات عثمانی در تبریز، ارومیه، سلماس، خوی

نویسنده: شمشاد امیری خراسانی
انتشار: ۷ تیر ۱۳۹۳ - ۳ دقیقه مطالعه

چکیده مقاله

فرستنده: عاشقان کورش بزرگ ذکر جنایات عثمانی در تبریز، ارومیه، سلماس، خوی و ... به قلم مورخین عثمانی اسناد و شواهد مسلم تاریخی در این باره چنان فراوان هستند که بیان و ذکر همه آنها امکان ناپذیر و شاید مثنوی هفتاد من کاغذ شود. در صفحه ۱۸۷ تاریخ پچوی نوشته ابراهیم پچوی چنین می خوانیم: چون اهالی تبریز را موافق سلیقه و سیاست خود ندیدند آن را خلق باطل و اصلاح ناپذیر تشخیص دادند و قصد داشتند شهر را به آتش کشیده و ویران نمایند. وصف ان جنایات از سروده های بیداری شاعر عثمانی ها: چون تبریز آدمی ایدی خلق باطل

فرستنده: عاشقان کورش بزرگ

ذکر جنایات عثمانی در تبریز، ارومیه، سلماس، خوی و ... به قلم مورخین عثمانی

اسناد و شواهد مسلم تاریخی در این باره چنان فراوان هستند که بیان و ذکر همه آنها امکان ناپذیر و شاید مثنوی هفتاد من کاغذ شود.

در صفحه 187 تاریخ پچوی نوشته ابراهیم پچوی چنین می خوانیم : چون اهالی تبریز را موافق سلیقه و سیاست خود ندیدند آن را خلق باطل و اصلاح ناپذیر تشخیص دادند و قصد داشتند شهر را به آتش کشیده و ویران نمایند. وصف ان جنایات از سروده های بیداری شاعر عثمانی ها :

چون تبریز آدمی ایدی خلق باطل

دگیلدی بعضی هیچ اصلاحه قابل

ایدی یاکا و تبریزی بییکا

خراب ایده و آندان رومه چیکا!!!

چون باطل مذهبی سلطان گوردی

روان تبریز خلقین رومه سوردی

ترجمه : چون مردم تبریز خلقی باطل و غیر قابل اصلاح تشخیص داده شدند خرابی ها و سوزاندن تبریز انجام گرفت و سلطان چون مذهب باطل ان مردم را دید تبریز را رها کرده و به روم بازگشت!!!

البته شاعر درباری عثمانی اشاره نکرده است که تبریزی ها دیگر بار شوری از ایران دوستی آفریدند و بارها به سپاه عثمانی شبیخون زدند تا سپاه عثمانی این بار نیز مجبور شد تبریز را ترک کند و نتواند اردبیل را به تصرف خویش در آورد.

لشکر کشی دوم سلطان سلیمان و قتل و غارت دیگر بار تبریز به شهادت منابع عثمانی و صفوی 955 هـ بود .

قتل و غارت ارومیه و سلماس و خوی توسط مصطفی پاشا در سال 985 هـ و در اوج اشفتگی صفویه و روی کار آمدن سلطان محمد خدابنده صفوی بود .

وحشیانه ترین کشتار مردم اذربایجان و تبریز توسط عثمان پاشا و تصرف دیگر بار تبریز در سال 993 هـ و در اوج ضعف صفویه و پادشاهی سلطان محمد خدابنده صفوی انجام شد .

مورخان عثمانی می نویسند:

عثمانیان در شهر پراکنده شدند و به دستور عثمان پاشا به غارت مردم پرداختند و رعایا را اسیر کردند و در اثر جنگ و آتش سوزی تبریز به ویرانه ای بدل شد . (صبحی تعلیق زاده - صفحه 324)

پچوی تاریخ نگار عثمانی :

به فرمان عثمان پاشا قتل عام اهالی تبریز آغاز شد . سادات و شرفا و بازرگانان و ارباب صنعت و هر که در شهر بود جمله را در سه شبانه روز از دم شمیر گذراندند (تاریخ پچوی- صفحات 98 و 99)

کشتار دیگر بار مردم تبریز در غارت آن شهر توسط قوای جعفر پاشا در سال 999 هجری روی داد . سرانجام قوای عثمانی چند سال بعد به دست سپاه ایران و در زمان شاه عباس بزرگ منکوب گشته و تبریز رهایی یافت .

ارجاع به این مقاله

شمشاد امیری خراسانی، «ذکر جنایات عثمانی در تبریز، ارومیه، سلماس، خوی»، پارسیان دژ، ۱۳۹۳.

خواندن مقاله و پیوست‌های آن در وبسایت پارسیان دژ

نشانی ثابت این نسخه:

<http://parsiandej.ir/articles/1515/pdf/سل-ارومیه-در-تبریز-عثمانی.pdf>

آخرین ویرایش مقاله: ۲۷ مهر ۱۳۹۹